

Preobčutljivost na dentin

SPREJELA Generalna skupščina FDI, **septembra 2009** v **Singapurju**

Uvod

Preobčutljivost na dentin je značilna kratka ostra bolečina, ki nastane zaradi izpostavljenosti dentina, najpogosteje na zobnem vratu kot odziv na dražljaje (po navadi toplotni, izhlapevanje, otipni, osmotski ali kemični), vendar jih ni mogoče pripisati katerim koli drugim zobozdravstvenim napakam ali obnovitvenemu zdravljenju. Je pogost, vendar mnogokrat napačno razumljen klinični problem. Pojavi se pri številnih odraslih, na različnih ravneh razširjenosti, ki se gibljejo od 3 % do 57 %, zaradi razlik v raziskanih populacijah in uporabljenih metodah preiskave. Na splošno imajo pacienti s periodontitisom relativno večjo nagnjenost na preobčutljivost na dentin, verjetno zaradi večje nevarnosti in obsega izpostavljenosti koreninam, ki je posledica periodontalnega uničenja. V zadnjih letih se povečuje število mlajših odraslih s tem problemom, verjetno zaradi izpostavljenosti nekaterim dejavnikom, kot so kislinska prehrana, travmatično ščetkanje, osebne navade in neprimerna uporaba izdelkov za beljenje zob. Vedno večje število pacientov išče strokovno pomoč pri soočanju s tem problemom.

Izpostavljenost odprtih dentinalnih tubulov zaradi izgube sklenine in/ali gingivalne recesije, ali obojega, z naknadno izgubo cementa in/ali dentina, se šteje za primarni vzrok preobčutljivosti na dentin, ki je skladna s hidrodinamično teorijo. Sčasoma lahko pride do naravnega procesa za razbijanje odprtih tubulov s kalcifikacijskimi kristali. Poleg tega se lahko preobčutljivost na dentin pogosto kombinira z drugimi pogoji, kot so erozija, abrazija, drobljivost, abfrakcija, bruksizem, genetski in periodontalni pogoji.

FDI ugotavlja, da:

- Razumevanje etioloških/predpogojnih dejavnikov in primerne diagnoze je ključnega pomena za učinkovito spopadanje s preobčutljivostjo na dentin.
- Trenutno ni zadostnih dokazov za vzpostavitev posebne smernice za obvladovanje preobčutljivosti na dentin.
- Obstaja širok izbor možnosti zdravljenja, ki lahko spreminjajo, blokirajo ali spremenijo pretok tekočine skozi dentinalne tubule in tako preprečijo odziv zobne pulpe.
- Po identifikaciji predpogojnih dejavnikov in primerne diagnoze bi bila preobčutljivost na dentin lahko sočasno zdravljena s strani strokovnjakov za ustno zdravstveno nego in ustrezno nego pacientov na domu. Običajno je treba obravnavati ustrezne predispozicijske dejavnike in okrepiti primerne preventivne ukrepe. Najprej se izvajajo najmanj invazivni načini zdravljenja (npr.

uporaba desenzitizacijskih zobnih pastil in sredstev), po potrebi pa lahko kasneje zobozdravniki zagotovijo tudi invazivno zdravljenje.

- Spodbujajo se nadaljnje multidisciplinarne raziskave preobčutljivosti na dentin.

Nadaljnje branje

- Canadian Advisory Board on Dentin Hypersensitivity. Consensus-based recommendations for the diagnosis and management of dentin hypersensitivity. *J Can Dent Assoc* 2003; 69:221-226.
- Orchardson R, Gillam DG. Managing dentin hypersensitivity. *JADA* 2006; 137:990-998.
- Drisko C. Oral hygiene and periodontal considerations in preventing and managing dentine hypersensitivity. *Int Dent J* 2007; 57:399-410.
- West NX. The dentin hypersensitivity patient – a total management package. *Int Dent J* 2007; 57:411-419.